

HANDLINGSPLAN INTERN KONTROLL 2020

Renhållningsstyrelsen

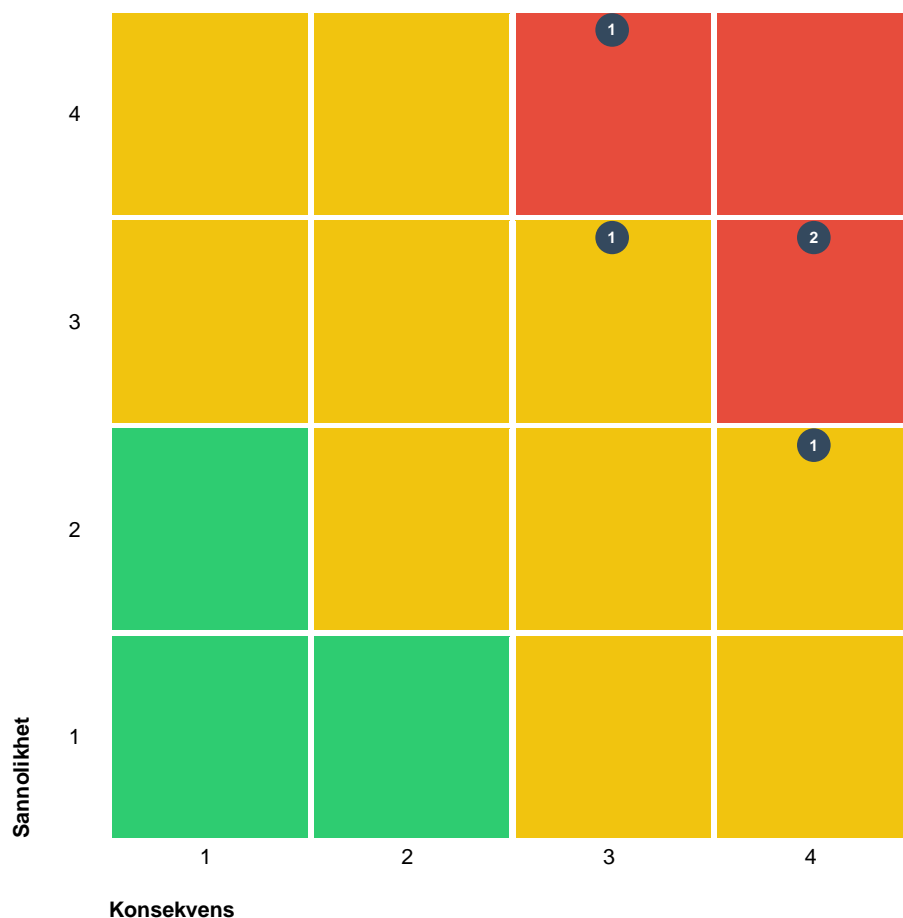
Innehållsförteckning

Förvaltningens riskarbete	3
Risker	4
Kommungemensamma kontrollaktiviteter	6
Utbetalning av rätt löner, arvoden och ersättningar samt i tid	6
Hot och våld mot medarbetare och förtroendevalda.....	6
Leverantörstrohet	7
Kompetens kring dataskyddsförordningen - GDPR.....	8
Nämndens kontrollaktiviteter.....	10
Kontroll av att förvaltningen arbetar systematiskt för att främja hälsan och enligt de tre perpektiven hälsofrämjande arbete, förebyggande arbete och efterarbetande arbete.....	10
Framtid och utveckling	12

Förvaltningens riskarbete

En riskanalys som ligger till grund för handlingsplanen intern kontroll och handlingsplanen för löpande kontroll har framtagits av personal inom ekonomiavdelningen. Förvaltningen har inte tagit fram egna kontrollmål och planen innefattar de fyra mål som är kommungemensamma. Utöver de specifika kontrollmålen har förvaltningen tagit fram löpande kontrollmål som finns redovisade i förvaltningens riskmatris i bilaga. Riskanalyser har gjorts inom delprocesser som ligger inom huvudprocesserna ekonomi, kundbetalning och inköp. Ett fåtal processer inom huvudprocessen är riskbedömd.

Risker

3 Hög 2 Medel Totalt: 5

Hög
Medel
Låg

	Sannolikhet	Konsekvens
4	Sannolik(Den oönskade händelsen kommer sannolikt att inträffa och kan inträffa ofta)	Allvarlig (Felet får i princip inte inträffa eftersom konsekvensen för verksamheten kan vara stor)
3	Möjlig(Den oönskade händelsen kan sannolikt inträffa men bara ibland)	Kännbar (Uppfattas som besvärande för intressenter och verksamheten / del av verksamheten)
2	Mindre sannolik(Den oönskade händelsen skulle kunna inträffa vid något tillfälle)	Lindrig (uppfattas som liten av såväl intressenter som verksamheten/ del av verksamheten)
1	Osannolik(Den oönskade händelsen skulle endast kunna inträffa vid exceptionella förhållanden)	Försumbar (Obetydlig för de olika intressenterna och verksamheten / del av verksamheten)

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Motivering	Kontrollaktivitet
Att löner och ersättningar till medarbetare och förtroendevalda är felaktiga och inte utbetalas i rätt tid	3. Möjlig	4.Allvarlig	12	Sannolikhet: Det bedöms vara möjligt att det blir fel i utbetalningar i löner, arvoden och ersättningar samt att de inte alltid är i tid. Konsekvens: Konsekvensen kan vara allvarlig för den enskilde	Utbetalning av rätt löner, arvoden och ersättningar samt i tid

Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Motivering	Kontrollaktivitet
				som drabbas och även för Lunds kommuns varumärke som en attraktiv arbetsgivare.	
Att medarbetare och förtroendevalda blir utsatta för hot och våld	2. Mindre sannolik	4.Allvarlig	 8	Sannolikhet: Sannolikheten bedöms vara mindre sannolik totalt sett, även om det kan vara högre risk i vissa typer av verksamheter. Konsekvens: Konsekvensen bedöms vara allvarlig för den enskilde som drabbas.	Hot och våld mot medarbetare och förtroendevalda
Att förvaltningen inte har effektiva och väl fungerade rutiner för att leva upp till Lunds kommuns arbetsmiljöpolicy	3. Möjlig	4.Allvarlig	 12	Sannolikhet: Arbetsmiljöarbetet kan ses från tre olika perspektiv hälsofrämjande, förebyggande och efterhjälpande med olika rutiner och rapporteringsverktyg. Sannolikheten är möjlig att om det inte finns en struktur för arbetet att fokus tappas på delar i arbetsmiljöarbetet. Konsekvens: Konsekvensen bedöms som allvarlig för den enskilde medarbetaren men även för chefer om brister finns i delar av strukturen.	Kontroll av att förvaltningen arbetar systematiskt för att främja hälsan och enligt de tre perspektiven hälsofrämjande arbete, förebyggande arbete och efterarbetande arbete.
Att brister finns i leverantörstroheten och att de inköp som görs inom organisationen inte sker hos leverantörer med vilka organisationen har ingått avtal	4. Sannolik	3.Kännbar	 12	Sannolikhet: Det är sannolikt att de inom kommunens verksamheter förekommer inköp som gör avsteg från avtal, främst på grund av bristande kännedom och kunskap. Konsekvens: Konsekvensen bedöms vara kännbar. Brister i leverantörstroheten medför risk för ökade kostnader, förtroendeskada samt eventuellt avtalsbrott. Dessutom finns då hög risk att krav på konkurrensutsättning, miljö, kvalitet och socialt ansvar enligt politiska ambitioner inte efterlevs.	Leverantörstrohet
Att kompetensen brister kring vad som gäller för verksamheten utifrån GDPR och att personuppgifter därför hanteras felaktigt	3. Möjlig	3.Kännbar	 9	Sannolikhet: Det bedöms vara möjligt att personuppgifter hanteras felaktigt utifrån att rätt kompetens saknas. Risken är att det missas att nyanställda får information vid introduktion och att de inte anmäls till utbildning. Konsekvens: Konsekvensen bedöms vara kännbar om felaktigheter görs i hanteringen av personuppgifter, både för den drabbade och för kommunens trovärdighet.	Kompetens kring dataskyddsförordningen - GDPR

Kommungemensamma kontrollaktiviteter

Kontrollaktivitet:

Utbetalning av rätt löner, arvoden och ersättningar samt i tid

Beskrivning av kontrollaktivitet

Det finns en påtaglig risk att utbetalningsunderlaget inte stämmer och även att hanteringen i HR-portalen är felaktig så att utbetalningar till medarbetare och förtroendevalda blir felaktiga och/eller försenade. Felaktigheter kan medföra ett stort extraarbete med rättningar samt inverka menligt på upplevelsen av Lund som en attraktiv arbetsgivare.

Frågeställningar

1. Har ansvariga (medarbetare och chefer) på förvaltningen som arbetar i HR-portalen genomgått utbildning och har den kompetens som krävs för att hantera löner och arvoden?
2. Är allt underlag avseende årets första kvartal för förtroendevaldas konferenser, resor, förlorad arbetsförtjänst och parkeringsavgifter kontrollerat?
3. Betalas rätt arvode ut till förtroendevalda för sammanträde samt för eventuell förlorad arbetsförtjänst?
4. Är allt underlag för medarbetarnas ersättning, såsom friskvårdsbidrag, reseersättning och liknande kontrollerat?
5. Betalas rätt löner och ersättning ut till medarbetarna?

Frågorna besvaras genom att granska 2020 års första kvartal utifrån följande aspekter: Stickprov av inlämnat underlag, inventering av att ansvariga medarbetare och chefer har genomgått utbildningar i HR-portalen, stickprov av att utbetalningar stämmer, lista från kommunkontoret gällande antal rättningar och extrautbetalningar efter ordinarie lönekörning och vad de beror på. Lista från kommunkontoret över hur stora löneskulderna är.

Metod

Stickprov
Inventering
Utdata från system

Kontrollaktivitet:

Hot och våld mot medarbetare och förtroendevalda

Beskrivning av kontrollaktivitet

Hot och trakasserier mot tjänstepersoner och förtroendevalda kan förutom att ha en högst menlig inverkan på den drabbade även påverka beslut och verksamhet negativt.

Frågeställningar

1. Finns tydliga skriftliga rutiner inom förvaltningen/nämnden för hantering av hot och våld?
2. Är rutinerna lätt tillgängliga och känner personalen och de förtroendevalda till dem?
3. Informeras det om hot och våld vid introduktion av nyanställda och nyinvalda förtroendevalda?
4. Anmäls incidenter med hot och våld rörande medarbetare i kommunens arbetsskadesystem LISA och hanteras?
5. Finns rutiner för hantering av incidenter med hot och våld mot förtroendevalda?

Frågorna besvaras med hjälp av kommungemensam enkät (tas fram av kommunkontoret) till medarbetare och förtroendevalda med frågor om kännedom om rutiner kring hot och våld och för medarbetarnas del även kännedom om anmälan i kommunens skaderapporteringssystem LISA. Dessutom ska inventering göras av rutiner för hot och våld samt att de incidenter man känner till avseende medarbetare har anmälts och hanterats i LISA.

Metod

Enkät
Inventering
Utdata från system

Kontrollaktivitet:

Leverantörstrohet

Beskrivning av kontrollaktivitet

Det är centralt att de inköp som görs inom organisationen sker hos leverantörer med vilka organisationen har ingått avtal. Brister i leverantörstroheten medför risk för ökade kostnader, förtroendeskada samt eventuellt avtalsbrott. Leverantörstrohet innebär att inköp görs från avtalsleverantörer.

Utmaningen ligger i att handla rätt på avtalen utifrån det upphandlade sortimentet och inte enbart fokusera leverantörstrohet. Annars är risken att det inte blir rätt kostnader och även rätt produkt utifrån ställda krav på konkurrensutsättning, miljö, kvalitet och socialt ansvar enligt politiska ambitioner.

Utifrån det kommunövergripande projektet Effektiv inköpsorganisation, som påbörjades under 2016 och där förvaltningarnas inköp och inköpsprocesser inventerades, har fem varuslag valts ut för mer genomgående granskning: Städ, Kemtekniska produkter, Möbler, Livsmedel samt Arbetskläder och arbetsskor.

Frågeställningar

1. Finns kännedom om de kommunövergripande ramavtalen hos personal som gör inköp?
2. Följs ramavtal vid inköp utifrån leverantörstrohet (översta nivån, inte vad som köps utan varifrån det köps)? Vad beror eventuella avsteg på?
3. Följs ramavtal vid inköp utifrån avtalstrohet, det vill säga inhandlas även rätt

sortiment utifrån ramavtalen?

4. Finns kännedom om verksamhetens förvaltningsspecifika avtal hos personal som gör inköp och är avtalen lätt tillgängliga?
5. Förekommer kontanta utlägg inom organisation och hur stor summa uppgår den i så fall till inom organisationen?
6. Hur arbetar förvaltningen med att minska andelen kontanta utlägg om sådana finns?

Frågorna besvaras genom intervjuer med personal om kännedom om ramavtal och förvaltningsspecifika avtal inventering, stickprov av att avtalen följs samt kartläggning av kontanta utlägg.

Fråga 2 besvaras genom att göra stickprov på en inköpskategori och antalet leverantörer inköp gjorts från och om det matchar ramavtalen.

Fråga 3 besvaras genom att välja ut en leverantör och matcha förvaltningens totala inköp från den leverantören under det första halvåret 2020 gentemot upphandlat/avtalat sortiment för varuslagen som nämns ovan.

Metod

Kartläggning
Stickprov
Intervju
Inventering

Kontrollaktivitet:

Kompetens kring dataskyddsförordningen - GDPR

Beskrivning av kontrollaktivitet

Säkerställer inte personuppgiftsansvariga (nämnder och bolagsstyrelser) kompetensen kring hanteringen av personuppgifter inom sitt ansvarsområde enligt den nya dataskyddsförordningen (GDPR) är risken att personuppgifter hanteras felaktigt. Detta kan ha stor inverkan för den drabbade och på verksamhetens trovärdighet. Dessutom kan stora vitesbelopp utdömas som har stor negativ ekonomisk inverkan samtidigt som hela kommunens anseende skadas.

Frågeställningar

1. Har samtliga medarbetare och förtroendevalda gått utbildning i GDPR (JP Infonet/Draftit eller LUVIT)?
2. Hur säkerställs att nyanställda får information om vad som gäller enligt GDPR för verksamheten ifråga? Är det en del av introduktionen av nyanställda?
3. Ges fortlöpande utbildningar till ny personal/nya förtroendevalda?
4. Finns uppdaterad förteckning över ansvariga för att hantera begäran om personuppgifter i kommunens e-tjänst Abou?
5. Har utsedda att hantera begäran om personuppgifter i Abou genomgått utbildning i e-tjänsten?

Frågorna besvaras genom inventering rutiner introduktion nyanställda, genomgång listor över personal som gått utbildning eller är anmälda och ska genomgå utbildning i

GDPR, genomgång listor över personal ansvariga för att hantera begäran i Abou, genomgång att ansvariga för att arbeta i Abou har genomgått utbildning, enkät till chefer (framtagen av kommunkontoret) kring hur de säkerställer personalens kunskap

Metod

Kartläggning

Enkät

Inventering

Nämndens kontrollaktiviteter

Kontrollaktivitet:

Kontroll av att förvaltningen arbetar systematiskt för att främja hälsan och enligt de tre perspektiven hälsofrämjande arbete, förebyggande arbete och efterarbetande arbete.

Beskrivning av kontrollaktivitet

I arbetsmiljön ingår allt som påverkar oss i vårt arbete – fysiskt, socialt och organisatoriskt. Alla - från den politiska nivån till den enskilde medarbetaren - har ett gemensamt ansvar för att bidra till en god arbetsmiljö samt påtala brister och risker i arbetsmiljön.

Enligt Lunds kommuns arbetsmiljöpolicy ska vi arbeta systematiskt för att främja hälsa, förebygga ohälsa och olycksfall samt uppnå en god arbetsmiljö. När alla bidrar till en god arbetsmiljö genom att lyssna, lära och leda skapar vi förutsättningar för väl fungerande verksamheter och ett långsiktigt hållbart arbetsliv.

Vid revisionen av styrelsens arbetsmiljöarbetet föregående år framfördes förbättringspunkter

Skyndsamt säkerställa att styrelsen har en tillräcklig uppföljning och vidtar adekvata åtgärder kring verksamhetens arbetsmiljö, både på kort sikt utifrån de arbetsmiljöbrister som råder och på lång sikt för att säkra det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Konkretisera HR-organiseringen både internt och externt samt säkra upp kompetens av arbetsmiljö på ledningsnivå.

Förankra rutin och arbete kring kränkande särbehandling och trakasserier i organisationen.

I slutet av året görs en SAM-uppföljning inom arbetsmiljön. Internkontrollmålet är en ytterligare uppföljning för att säkerställa att handlingsplanen i samband med revisionen följs upp .

Syftet med kontrollmålet är även att förvaltningen har en bra struktur för sitt arbetsmiljöarbetet och möjliggör att styrelsen kan ha en bra insyn i hur arbetsmiljöarbetet fortlöper.

Frågeställningar

Finns det ett årshjul för arbetsmiljöarbetet?

Finns det dokumenterade rutiner för hela arbetsmiljöarbetet?

Följs tidplanen för skyddsronderna?

Hanteras anmälningar i Lisa enligt rutin?

Är sjukfrånvaron fortfarande på en låg nivå?

Hur arbetar vi med det förebyggande arbetet?

Genomförs riskanalyser när de ska genomföras?

Innefattar skyddsronder både den fysiska och den organisatoriska arbetsmiljön?

Fungerar rehabrutinen?

Fungerar rutinen för kränkande särbehandling?

Har chefernas kompetens förstärkts?

Har alla chefer skrivit under fördelning av arbetsmiljöuppgifterna?

Metod

Intervju

Enkät

Inventering

Utdata från system

Framtid och utveckling

Processerna för förvaltningen är uppdaterade i nytt kommungemensamt verktyg. Vid kommande revision av processerna som ska göras årligen är tanken att riskanalysen ska finnas med som en naturlig del i processarbetet. Det krävs kompetenshöjning i Stratsysverktyget och arbetsmetodikerna inom intern kontroll. Fler i organisationen bör arbeta mer med riskanalys och uppföljning. Processerna ligger som grund för rutiner inom ISO och förvaltningen planerar att synkronisera ISO-systemet med intern kontroll för att minimera dubbelt arbete med riskanalys och uppföljning.